

DATUM	15-3-2018
AAN	Provinciale Staten
VAN	Mevr. Pennarts-Pouw, portefeuillehouder financiën
DOORKIESNUMMER	n.v.t.
ONDERWERP	Brief van EY d.d. 2 maart 2018 en voorgestelde processtappen

Inleiding

In de extra vergadering van de Statencommissies van MME/BEM van 5 maart 2018 is met u gesproken over de Statenbrief Uithoflijn (kenmerk 2018MME61) en de ingekomen brief van EY (d.d. 2 maart 2018). In de bespreking zijn enkele vragen aan de orde geweest met betrekking tot de inhoud van het aanvullend onderzoek, zoals weergegeven in de brief van EY, en de rol en betrokkenheid van Provinciale Staten bij dit aanvullend onderzoek. Zie hiervoor het (concept)verslag.

In dit memo wordt nader ingegaan op de contouren van de aanvullende onderzoekswerkzaamheden (hierna: aanvullend onderzoek) die vanuit de Provincie geïnitieerd zullen worden en de rol van Provinciale Staten. Vanuit haar rol als controlerend accountant zal EY de uitvoering en de uitkomsten van het aanvullend onderzoek monitoren en op basis hiervan bezien of er door EY gesteund kan worden op het aanvullende onderzoek en welke aanvullende onderzoekswerkzaamheden door EY – binnen haar opdracht tot controle van de jaarrekening van de Provincie- mogelijk noodzakelijk worden geacht. Dit memo is afgestemd met EY.

Inhoud van het aanvullend onderzoek

In de brief van EY van 2 maart 2018 geeft zij aan dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is alvorens de controleverklaring bij de jaarrekening 2017 kan worden verstrekt. Onderstaand wordt de inhoud van een dergelijk onderzoek en de rollen van de verschillende actoren geduid.

Het is een misvatting dat EY geheel zelfstandig een onderzoek gaat uitvoeren naar de feiten naar aanleiding van de melding van de klokkenluider. EY dient op basis van de aangedragen feiten te onderzoeken of sprake is van risico's die mogelijk effect kunnen hebben op de jaarrekening van de provincie Utrecht. EY geeft daarbij aan dat het uitvoeren van een dergelijk onderzoek de primaire verantwoordelijkheid is van de provincie. Indien de provincie dit evenwel niet zelfstandig initieert zal EY bezien op welke wijze EY tot voldoende controle-informatie voor de afronding van de jaarrekeningcontrole kan komen. Dit betekent dat EY de provincie dringend verzoekt om vanuit de thans bekende feiten het noodzakelijk aanvullend onderzoek zelf te initiëren. Het aanvullend onderzoek bestaat uit de volgende processtappen:

1. Het verzamelen van informatie door de provincie om een inschatting te maken van de risico's en mogelijke impact van de melding op de jaarrekening van de provincie Utrecht.
2. EY beoordeelt de risico-inschatting en adviseert de Provincie over de te formuleren onderzoeksvragen die relevant zijn in het kader van de controle van de jaarrekening 2017 en zo mogelijk de afgeronde jaarrekeningcontroles in voorgaande jaren.
3. Het opstellen van een plan van aanpak door de provincie. In dit plan van aanpak is opgenomen: scope van het onderzoek, onderzoeksvragen, opzet van verschillende deelonderzoeken, door wie de verschillende deelonderzoeken zullen worden uitgevoerd, wijze van rapporteren en planning. Bij het opstellen van het plan van aanpak zal tevens worden bezien hoe het eerder uitgevoerd onderzoek door Van Benthem en Keulen in het kader van de melding van de Klokkenluider hierin betrokken kan worden. In haar brief heeft EY op voorhand aangegeven dat aanvullend onderzoek nodig is. Daarmee heeft EY geen oordeel gegeven over de kwaliteit van dit uitgevoerde onderzoek. EY beoordeelt het plan van aanpak.
4. Het uitvoeren van de verschillende deelonderzoeken onder verantwoordelijkheid van de provincie. Daarbij is de inhuur van externe expertise voorzien. Mogelijk zullen bepaalde deelonderzoeken onder geheimhouding plaatsvinden.

5. EY beoordeelt of de opzet, uitvoering en gerelateerde bevindingen van de verschillende deelonderzoeken toereikend zijn in het kader van de opdracht inzake de jaarrekeningcontrole van de provincie.
 6. De provincie Utrecht analyseert op basis van de ter beschikking staande rapportages van de deelonderzoeken de mogelijke impact van de bevindingen op de jaarrekening 2017 van de provincie..
 7. EY analyseert de impactanalyse door de provincie Utrecht en bepaalt wat de gevolgen hiervan zijn voor de controle van de jaarrekening van de provincie. Het kan zijn dat aanvullende controlewerkzaamheden door EY noodzakelijk zijn. Te denken valt aan het verrichten van extra deelwaarnemingen met betrekking tot specifieke posten in de jaarrekening.
 8. Het evalueren van de mogelijke impact op de jaarrekening van de provincie Utrecht van de jaren voorafgaand aan 2017.
 9. Het opstellen van een controleverklaring en accountantsrapport door EY bij de jaarrekening 2017.
- Voor bovenstaande werkzaamheden zal EY meerkosten in rekening brengen.

Rol van Provinciale Staten

Provinciale Staten heeft een kaderstellende en controlerende taak. Om de controlerende taak in het kader van dit dossier te kunnen uitvoeren, is het bewaren van enige afstand op de uitvoering van het te verrichten onderzoek noodzakelijk. Dit laat onverlet dat betrokkenheid bij de verschillende stappen van het onderzoek mogelijk is. Het voorstel is om de financiële auditcommissie (opvolger van de subcommissie van de jaarrekening) een nadrukkelijke rol te geven in het proces. Te denken valt aan het delen van de onderzoeksvragen en van het plan van aanpak, kennisnemen van de voortgang van het onderzoek en kennisnemen van de uitkomsten. Daarbij zal de provincie en EY gezamenlijk afstemmen ieder vanuit zijn eigenstandige rol en gerelateerde verantwoordelijkheid. Daarnaast vervult de commissie het opdrachtgeverschap naar EY in het kader van de accountantscontrole van de jaarrekening. In deze hoedanigheid wordt zij rechtstreeks door EY geïnformeerd. Op deze wijze beschikt de financiële auditcommissie over alle informatie die nodig is om afwegingen te kunnen maken en Provinciale Staten van advies en informatie te voorzien.

Het bestuurlijk opdrachtgeverschap voor het onderzoek ligt bij de portefeuillehouder financiën. Doordat de financiële auditcommissie een nadrukkelijke rol heeft bij de verschillende stappen van het onderzoek en de gescheiden verantwoordelijkheden van de provincie en de accountant in de verschillende stappen is de onafhankelijkheid en informatievoorziening geborgd.